

VEDTAGNE TEKSTER

P8_TA(2016)0451

EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder

Europa-Parlamentets beslutning af 24. november 2016 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder (2016/2966(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og artikel 3, stk. 3, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 8, 19, 157 og 216 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til artikel 21, 23, 24 og 25 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder,
- der henviser til Beijing-erklæringen og den tilhørende handlingsplan, som blev vedtaget på den fjerde verdenskvindekonference den 15. september 1995, og til de efterfølgende slutdokumenter, som blev vedtaget på de ekstraordinære FN-samlinger Beijing+5 (2000), Beijing+10 (2005), Beijing+15 (2010) og Beijing+20 (2015),
- der henviser til bestemmelserne i FN's retsakter vedrørende menneskerettigheder og navnlig om kvinders rettigheder, såsom FN's pagt, verdenserklæringen om menneskerettigheder, de internationale konventioner om borgerlige og politiske rettigheder og om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, konventionen om bekæmpelse af menneskehandel og tredjeparts udnyttelse af prostitution, konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW) og denne konventions valgfrie protokol, konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf samt konventionen fra 1951 om flygtninges retsstilling og princippet om "non-refoulement" og De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder,
- der henviser til artikel 11, stk.1, litra d), i konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder vedtaget af FN's Generalforsamling ved resolution 34/180 af 18. december 1979,
- der henviser til sin beslutning af 9. juni 2015 om EU's strategi for ligestilling mellem

kønnene efter 2015¹,

- der henviser til sin beslutning af 26. november 2009 om bekæmpelse af vold mod kvinder², sin beslutning af 5. april 2011 om prioriteringer og udkast til en ny EU-rammepolitik til bekæmpelse af vold mod kvinder³ og sin beslutning af 6. februar 2013 om 57. samling i FN's Kommission for Kvinders Status (CWS) vedrørende afskaffelse og forebyggelse af alle former for vold mod kvinder og piger⁴,
- der henviser til sin beslutning af 25. februar 2014 med henstillinger til Kommissionen om bekæmpelse af vold mod kvinder⁵,
- der henviser til den europæiske ligestillingspakt (2011-2020), som Rådet vedtog i marts 2011,
- der henviser til EU's retningslinjer vedrørende vold mod kvinder og piger og bekæmpelse af alle former for diskrimination mod dem,
- der henviser til evalueringen af den europæiske merværdi⁶,
- der henviser til programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab for perioden 2014-2020,
- der henviser til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene af 3. december 2015 med titlen "Strategic engagement for gender equality 2016-2019" (strategisk indsats for ligestilling mellem kvinder og mænd 2016-2019) (SWD(2015)0278),
- der henviser til formandskabstrioen's erklæring om ligestilling af 7. december 2015 fremsat af Nederlandene, Slovakiet og Malta,
- der henviser til Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheders rapport "Violence against women: an EU-wide survey" ("Vold mod kvinder: en EU-dækkende undersøgelse"), som blev offentliggjort i marts 2014,
- der henviser til direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse⁷,
- der henviser til direktiv 2011/99/EU om den europæiske beskyttelsesordre⁸ og til forordning (EU) nr. 606/2013 om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civilretlige spørgsmål⁹,
- der henviser til direktiv 2011/36/EU om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor¹⁰ og til direktiv 2011/92/EU om

¹ EUT C 407 af 4.11.2016, s. 2.

² EUT C 285 E af 21.10.2010, s. 53.

³ EUT C 296 E af 2.10.2012, s. 26.

⁴ EUT C 24 af 22.1.2016, s. 8.

⁵ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0126.

⁶ PE 504.467.

⁷ EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57.

⁸ EUT L 338 af 21.12.2011, s. 2.

⁹ EUT L 181 af 29.6.2013, s. 4.

¹⁰ EUT L 101 af 15.4.2011, s. 1.

- bekæmpelse af seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2004/68/RIA¹,
- der henviser til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen),
 - der henviser til Kommissionens køreplan for EU's mulige tiltrædelse af Istanbulkonventionen, offentliggjort i oktober 2015,
 - der henviser til Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions undertegnelse og indgåelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder (COM(2016)0111 og COM(2016)0109),
 - der henviser til forespørgslerne til Rådet og Kommissionen om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder (O-000121/2016 – B8-1805/2016 og O-000122/2016 – B8-1806/2016),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en central værdi for EU – som det anerkendes i traktaterne og chartret om grundlæggende rettigheder – som EU har forpligtet sig til at integrere i alle sine aktiviteter, og at ligestilling er afgørende som et strategisk mål for at nå Europa 2020-målene om vækst, beskæftigelse og social inklusion;
- B. der henviser til, at retten til ligebehandling og til beskyttelse mod forskelsbehandling er en konstituerende grundlæggende rettighed, der er anerkendt i Den Europæiske Unions traktater og dybt forankret i det europæiske samfund, og at den er af afgørende betydning for den fremtidige udvikling af dette samfund og bør anvendes i lovgivning, i praksis, i retspraksis og i dagligdagen;
- C. der henviser til, at der i direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse ved kønsbaseret vold forstås vold rettet mod en person på grund af vedkommendes køn, kønsidentitet eller kønsudtryk, eller som rammer personer af et bestemt køn i uforholdsmæssig grad; der henviser til, at dette kan påføre offrene fysisk, seksuel, følelsesmæssig eller psykologisk skade eller økonomisk tab og samtidig have konsekvenser for deres familier og pårørende og samfundet som helhed; der henviser til, at kønsbaseret vold er en ekstrem form for forskelsbehandling og en krænkelse af offerets grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, som er både årsag til og en konsekvens af uligheder mellem kønnene, og at vold mod kvinder og piger omfatter vold i nære forhold, seksuel vold (herunder voldtægt, seksuelle overfald og sexchikane), menneskehandel, slaveri, herunder nye former for overgreb mod kvinder og piger på internettet, og forskellige former for skadelig praksis såsom tvangsægteskaber, kvindelig kønslemlæstelse og såkaldte æresforbrydelser;
- D. der henviser til, at vold mod kvinder og kønsbaseret vold stadig er udbredte fænomener i EU; der henviser til, at det i Agenturet for Grundlæggende Rettigheders undersøgelse fra 2014 om vold mod kvinder, på linje med andre eksisterende undersøgelser, anslås, at en tredjedel af alle kvinder i Europa har været udsat for fysisk eller seksuel vold mindst

¹ EUT L 335 af 17.12.2011, s. 1.

én gang i deres voksenliv, at 20 % af de unge kvinder (18-29 år) har været udsat for seksuel chikane på internettet, at en ud af fem kvinder (18 %) er blevet forfulgt, at en ud af 20 kvinder er blevet voldtaget, og at mere end en ud af ti har været udsat for seksuel vold, der involverer manglende samtykke eller anvendelse af magt; der henviser til, at det i denne undersøgelse også forklares, at de fleste tilfælde af vold ikke anmeldes til nogen myndigheder, hvilket viser, at undersøgelser af ofre er meget vigtige som supplement til administrative statistikker for at få et fuldstændigt billede af de forskellige former for vold mod kvinder; der henviser til, at der er behov for yderligere foranstaltninger til at tilskynde kvinder, der er ofre for vold, til at berette om deres erfaringer og søge bistand og til at sikre, at tjenesteydere kan opfylde ofrenes behov og oplyse dem om deres rettigheder og eksisterende former for støtte;

- E. der henviser til, at EU's årlige udgifter til vold mod kvinder og kønsbaseret vold i henhold til evalueringen af den europæiske merværdi blev vurderet til 228 mia. EUR i 2011 (dvs. 1,8 % af EU's BNP), hvoraf 45 mia. EUR om året var udgifter til offentlige og statsregulerede tjenester og 24 mia. EUR udgjorde tabt økonomisk produktion;
- F. der henviser til, at Kommissionen i sin strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019 understregede, at vold mod kvinder og kønsbaseret vold, som skader kvinders sundhed og trivsel, arbejdsliv, finansielle uafhængighed og økonomien, er et af de centrale problemer, der skal løses for at opnå reel ligestilling mellem kønnene;
- G. der henviser til, at vold mod kvinder alt for ofte betragtes som et privat anliggende og alt for let tolereres; der henviser til, at det i virkeligheden er en overtrædelse af de grundlæggende rettigheder og en alvorlig forbrydelse, der bør straffes som sådan; der henviser til, at der skal sættes en stopper for straffriheden for gerningsmændene for at bryde den onde cirkel af tavshed og ensomhed for kvinder og piger, der er ofre for vold;
- H. der henviser til, at ingen enkeltforanstaltning vil udrydde vold mod kvinder og kønsbaseret vold, men at en kombination af infrastrukturelle, juridiske, retslige, håndhævningsmæssige, kulturelle, uddannelsesmæssige, sociale, sundhedsmæssige og andre tjenesterelaterede foranstaltninger i betragtelig grad kan øge bevidstheden og reducere volden og dens konsekvenser;
- I. der henviser til, at kvinder på grund af faktorer som etnicitet, religion eller tro, sundhed, civilstand, bolig, indvandrerstatus, alder, handicap, klasse, seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk kan have særlige behov og være mere sårbare over for forskellige former for forskelsbehandling, og at dette indebærer, at de bør gives særlig beskyttelse;
- J. der henviser til, at vedtagelsen af EU's retningslinjer vedrørende vold mod kvinder og bekæmpelse af alle former for diskrimination mod dem samt det særlige kapitel om beskyttelse af kvinder mod kønsbaseret vold i EU's strategiramme og handlingsplan for menneskerettigheder viser EU's klare politiske vilje til at gøre emnet kvinders rettigheder til en prioritet og yde en langsigtet indsats på området; der henviser til, at sammenhængen mellem de interne og de eksterne dimensioner i politikker vedrørende menneskerettigheder nogle gange kan afsløre en forskel mellem retorik og adfærd;
- K. der henviser til, at borgere og indbyggere i Unionen ikke nyder samme grad af beskyttelse mod kønsbaseret vold på grund af manglen på en sammenhængende ramme og forskellig politik og lovgivning i de forskellige medlemsstater vedrørende bl.a.

definitionen af forbrydelser og lovgivningens anvendelsesområde, og at de derfor er mindre beskyttet mod vold;

- L. der henviser til, at Kommissionen den 4. marts 2016 fremsatte et forslag om, at EU skulle tiltræde Istanbulkonventionen, det første retligt bindende instrument om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder på internationalt plan;
 - M. der henviser til, at alle EU's medlemsstater har undertegnet konventionen, men at kun fjorten af dem har ratificeret den;
 - N. der henviser til, at man ikke vil opnå resultater med ratificeringen af konventionen, medmindre der sikres en ordentlig håndhævelse og afsættes tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og kønsbaseret vold og til beskyttelse af ofre;
 - O. der henviser til, at Istanbulkonventionen følger en holistisk tilgang, idet den behandler spørgsmålet om vold mod kvinder og piger og kønsbaseret vold ud fra mange forskellige synsvinkler, såsom forebyggelse, bekæmpelse af forskelsbehandling, strafferetlige foranstaltninger til bekæmpelse af straffrihed, beskyttelse af og støtte til ofre, beskyttelse af børn, beskyttelse af kvindelige asylansøgere og flygtninge eller bedre dataindsamling; der henviser til, at denne tilgang indebærer vedtagelse af integrerede politikker, der kombinerer foranstaltninger på forskellige områder ledet af mange forskellige aktører (retsvæsen, politi og sociale myndigheder, NGO'er, lokale og regionale organisationer, regeringer osv.) på alle forvaltningsniveauer;
 - P. der henviser til, at Istanbulkonventionen er en blandet aftale, der giver mulighed for, at EU tiltræder parallelt med medlemsstaternes tiltrædelse, da EU bl.a. er kompetent på områder som ofres rettigheder og beskyttelsesordrer, asyl og migration samt retligt samarbejde i straffesager;
1. minder om, at Kommissionen i medfør af artikel 2 i TEU og chartret om grundlæggende rettigheder er forpligtet til at garantere, fremme og træffe foranstaltninger til støtte for ligestilling mellem kvinder og mænd;
 2. glæder sig over Kommissionens forslag om at undertegne og afslutte EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen, men beklager, at forhandlingerne i Rådet ikke skrider frem med samme hastighed;
 3. påpeger, at EU's tiltrædelse vil sikre en sammenhængende europæisk retlig ramme til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og kønsbaseret vold og til beskyttelse af ofre for vold; understreger, at tiltrædelsen vil skabe større sammenhæng og effektivitet i EU's interne og eksterne politikker, vil sikre en bedre overvågning, fortolkning og gennemførelse af EU-lovgivning, -programmer og -fonde, der er relevante for konventionen, og en mere hensigtsmæssig og bedre indsamling af sammenlignelige kønsopdelte data om vold mod kvinder og kønsbaseret vold på EU-plan, og vil styrke EU's ansvarlighed på internationalt plan; påpeger endvidere, at EU's tiltrædelse vil lægge fornyet politisk pres på medlemsstaterne for at ratificere konventionen;
 4. opfordrer Rådet og Kommissionen til at fremskynde forhandlingerne om undertegnelse og indgåelse af Istanbulkonventionen;
 5. støtter EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen på et bredt grundlag og uden forbehold;

6. opfordrer Kommissionen og Rådet til at sikre, at Parlamentet bliver fuldt inddraget i konventionens overvågningsproces efter EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen, som fastsat i artikel 218 i TEUF;
7. minder om, at EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen ikke fritager medlemsstaterne fra at ratificere konventionen på nationalt plan; opfordrer derfor alle de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, til hurtigt at ratificere Istanbulkonventionen;
8. opfordrer medlemsstaterne til at sikre en ordentlig håndhævelse af konventionen og til at afsætte tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og kønsbaseret vold og til beskyttelse af ofre;
9. mener, at EU's indsats for at udrydde vold mod kvinder og piger skal være en del af en omfattende plan for bekæmpelse af alle former for uligheder mellem kønnene; opfordrer til en EU-strategi for bekæmpelse af vold mod kvinder og kønsbaseret vold;
10. gentager den opfordring til Kommissionen, som Parlamentet fremsatte i sin beslutning af 25. februar 2014, der indeholdt henstillinger til bekæmpelse af vold mod kvinder, om at udarbejde en retsakt, som giver et sammenhængende system til indhentning af statistiske data og en styrket tilgang for medlemsstaterne til forebyggelse og bekæmpelse af alle former for vold mod kvinder og piger og af kønsbestemt vold, og som gør let adgang til domstolene mulig;
11. anmoder Rådet om at aktivere passerellebestemmelsen og vedtage en enstemmig afgørelse, der identificerer vold mod kvinder og piger (og andre former for kønsbaseret vold) som et kriminalitetsområde som omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF;
12. anerkender det meget vigtige arbejde, der udføres af civilsamfundsorganisationer for at forebygge og bekæmpe vold mod kvinder og piger og for at beskytte og bistå ofre for vold;
13. opfordrer medlemsstaterne og de berørte parter til i samarbejde med Kommissionen og kvinde-NGO'er og -civilsamfundsorganisationer at medvirke til udbredelse af information om konventionen, EU's programmer og de finansieringsmuligheder, de tilbyder til bekæmpelse af vold mod kvinder og beskyttelse af ofre;
14. opfordrer Kommissionen og Rådet til at samarbejde med Parlamentet om at identificere de opnåede fremskridt inden for ligestilling mellem kønnene, og opfordrer formandskabstrioen til at gøre en betydelig indsats for at opfylde sine tilsagn i denne henseende; opfordrer til et EU-topmøde om ligestilling mellem kønnene og kvinders og pigers rettigheder med henblik på at give fornyede tilsagn;
15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og Europarådets Parlamentariske Forsamling.